

نگاهی به بازیکنان دوتابعیتی تیم ملی که در جام جهانی حضور داشتند

عاشقان سرزمین پدري

اشکان دژاگه، امید نظری، رضا قوچان‌نژاد، دانیال داوری، مهرداد بیت‌آشور و سامان قدوس. این فهرست آن قدر پر بار و با کیفیت است که به راحتی می‌تواند یک تیم منتخب کامل را تشکیل دهد!

تیم ملی فوتبال ایران در دهه‌های اخیر بیش از پیش به بازیکنان ایرانی‌الصل پرورش یافته در اروپا و سایر نقاط جهان تکیه کرده است. برای این دورگه‌ها، پوشیدن پیراهن تیم ملی نه تنها نمادی از علاقه و تعهد عمیق به میهن پدري است، بلکه نشان دهنده پیوند مستحکم میان فوتبال ایران و جامعه ایرانیان خارج از کشور است.

در ادامه، به معرفی بازیکنان دوتابعیتی که در جام‌های جهانی مختلف همراه کاروان تیم ملی ایران حضور داشته‌اند، خواهیم پرداخت.

حامد سبحانی حضور بازیکنان دوتابعیتی در تیم ملی فوتبال ایران، پدیده‌ای نیست که فقط به سال‌های اخیر مربوط شود؛ این داستان تقریباً از همان نخستین روزهای شکل‌گیری تیم ملی آغاز شده است.

پیرکارلو، دروازه‌بان لهستانی‌الصل، به دلیل جنگ جهانی دوم به ایران پناه آورد و یکی از نخستین دروازه‌بان‌های تاریخ تیم ملی لقب گرفت. از آن زمان تاکنون این روند ادامه داشته و در سال‌های اخیر نیز با ورود بازیکنانی چون دنیس درگاهی به اوج رسید، به طوری که این هافبک دوتابعیتی با نظر مثبت امیر قلعه‌نویی، راهی جام جهانی ۲۰۲۶ شد.

در فهرست بازیکنان دوتابعیتی‌ای که برای تیم ملی ایران به میدان رفته‌اند، نام‌های آشنا و معتبری به چشم می‌خورد: حسین ثابت‌زاده، لیث نوبری، فریدون زندی، امیر شاپورزاده،

رضا قوچان‌نژاد؛ حماسه‌ساز «اولسان»

تولد: ۲۹ شهریور ۱۳۶۶ - مشهد
تعداد بازی ملی: ۴۴ بازی **تعداد گل ملی:** ۱۷ گل

وقتی صحبت از «گوجی» فوتبال ایران به میان می‌آید، ناخودآگاه خاطره شیرین آن فرار تاریخی در اولسان و بلیت صعود به جام جهانی برزیل در ذهن تداعی می‌شود. رضا قوچان‌نژاد، مهاجم مشهدی‌الصل که پرورش یافته مکتب هیرنفین هلند بود، با پیوستن به تیم ملی، گمشده خط حمله کی‌روش را به بهترین شکل ممکن معنا کرد. این ستاره که سابقه درخشش در تیم‌های مطرحی چون استاندارد لیژ و چارلتون را در کارنامه دارد، در دوران کودکی به هلند مهاجرت کرده بود. نکته خیره‌کننده در کارنامه او، عملکردش در مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۴ بود؛ جایی که با ثبت هشت گل در هشت بازی متوالی، به تنهایی ارایه صعود ایران را به حرکت درآورد. قوچان‌نژاد که در هر سه بازی مرحله گروهی جام جهانی برزیل به میدان رفت، برخلاف بسیاری از مهاجمان مرد بازی‌های بزرگ و رسمی بود و تقریباً تمام گل‌های حساس ملی‌اش را در بزرگ‌های تاریخی به ثمر رساند. او که تجربه بازی در لیگ‌های مختلف از هلند تا قطر را در دفترچه خاطرات فوتبالی‌اش دارد، همواره به عنوان یکی از فرصت‌طلب‌ترین مهاجمان تاریخ تیم ملی در یادها خواهد ماند.

اشکان دژاگه؛ وینگری در کلاس جهانی

تولد: ۱۴ تیر ۱۳۶۵ - تهران
تعداد بازی ملی: ۵۹ بازی **تعداد گل ملی:** ۱۱ گل

اشکان دژاگه بدون شک یکی از باکلاس‌ترین فوتبال‌بست‌هایی است که تاریخ ایران به خود دیده؛ ستاره‌ای با رزمه‌های سنگین شامل قهرمانی در بوندس لیگا با ولفسبورگ و درخشش در هرتا برلین. در سال ۱۳۹۰، وقتی کارلوس کی‌روش برای نوسازی ارتش خود دست روی این وینگر توانمند گذاشت که از یک‌سالگی به آلمان رفته بود، کمتر کسی تصور می‌کرد او همان گام‌نخست مقابل قطر، با دو گل چنان دل‌ربایی کند که به مهره‌ای بی‌جان‌شمن در شطرنج تاکتیکی او تبدیل شود. اشکان که در جام جهانی ۲۰۱۸ با زبوند کاپیتانی پیشاپیش یوزها به میدان رفت، در نبرد دراماتیک مقابل اسپانیا با بدشانسی و مصدومیت زانو مواجه شد تا تلخی از دست دادن ادامه مسابقات، طعم شیرین فرماندهی‌اش را تحت تأثیر قرار دهد. دژاگه حتی روزهایی که حواشی مربوط به خالکوبی هایش در کانون توجهات قرار داشت، با تکیه بر حمایت قاطع کی‌روش و حرفه‌ای‌گری مثال‌زدنی‌اش، از این توفان عبور کرد. او پس از سال‌ها اقامت در اروپا و حضور در العربی، سرانجام به لیگ ایران آمد تا با پیراهن تراکتور، کلکسیون افتخاراتش را تکمیل کند.

سامان قدوس؛ ستاره‌ای از سرمای اسکاندیناوی

تولد: ۱۵ شهریور ۱۳۷۲ - مالمو سوئد
تعداد بازی ملی: ۶۷ بازی **تعداد گل ملی:** ۳ گل

سامان قدوس؛ معمار خوش فکر و فانتزی‌باز متولد مالمو که با ظرافتی اروپایی، جانی تازه به میانه میدان تیم ملی بخشید. ستاره‌ای که از سرمای اسکاندیناوی و درخشش در «استشوند» برخاست، با عبور از آمیان فرانسه به لیگ جزیره رسید تا با پیراهن برنتفورد، کلاس جهانی فوتبال خود را در بالاترین سطح ممکن به رخ بکشد. قدوس که در سال ۱۳۹۶ با وسواس‌های خاص کارلوس کی‌روش ردا می‌یوزها را بر تن کرد، در جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه به یک تعویض طلایی و سرنوشت‌ساز بدل شد؛ جایی که ضربه آزاد تماشایی او در دقایق پایانی نبرد با مراکش، زمینه‌ساز گلی حماسی شد تا طلسم ۲۰ ساله ایران برای پیروزی در جام جهانی شکسته شود. او در دو دوره حضورش در جام‌های جهانی ۲۰۱۸ و ۲۰۲۲ همواره به عنوان مهره‌ای کارگشا از روی نیمکت به بازی گرفته شد. قدوس که حالا در باشگاه اتحاد کلبا امارات توپ می‌زند، با وجود تمام شایعه‌ها و جالش‌ها در خصوص انتخاب تیم ملی، ثابت کرده با آن ساق‌های هنرمند، همچنان مهندس اصلی خط میانی ایران در جام جهانی ۲۰۲۶ است.

فریدون زندی؛ نخستین دورگه تیم ملی

تولد: ۶ اردیبهشت ۱۳۵۸ - امدن، آلمان
تعداد بازی ملی: ۳۰ بازی **تعداد گل ملی:** ۷ گل

با وجود گذشت سال‌ها، همچنان فریدون زندی به عنوان یکی از خاص‌ترین بازیکنان تاریخ فوتبال ایران شناخته می‌شود. مردی با ریشه‌های ایرانی-آلمانی که می‌توان او را نخستین بازیکن دورگه‌ای دانست که پیراهن تیم ملی ایران را به تن کرد. زندی در بوندسلیگا روزهای درخشانی را پشت سر گذاشت و با پیراهن کایزرسلاترن و فرایبورگ عملکردی قابل توجه داشت. بسیاری از کارشناسان معتقدند اگر او راه ایران را انتخاب نمی‌کرد، می‌توانست همچنان در سطح بالای فوتبال اروپا ادامه دهد. اما او ترجیح داد برای کشور پدری‌اش بازی کند. زندی سابقه بازی در تیم زیر ۲۱ سال آلمان را در کارنامه دارد، اما نتوانست راهی تیم ملی بزرگسالان این کشور شود. او در سال ۸۴ با دعوت برلنگوراهی اردوی تیم ملی شد. نخستین بازی ملی خود را مقابل بحرین انجام داد و نخستین گل ملی‌اش را نیز در دیدار با آذربایجان به ثمر رساند. گل صعود به جام جهانی ۲۰۰۶ روی سانتر ارسالی او به ثمر رسید اما در جام جهانی از نقطه اوج خود دور افتاد و جایگاهش در تیم ملی را هم از دست داد.

دانیال داوری؛ نیمکت‌نشین آرام اما پرحاشیه

تولد: ۱۶ دی ۱۳۶۶ - گیسن، آلمان
تعداد بازی ملی: ۴ بازی **تعداد گل خورده:** ۰ گل

دروازه‌بان ایرانی-آلمانی، با پدری ایرانی و مادری لهستانی، یکی از چهره‌های جنجالی فوتبال ایران در دهه ۹۰ بود. او اواخر سال ۹۱ به دعوت کی‌روش به تیم ملی فراخوانده شد، اما ورودش با حاشیه‌های بزرگ همراه بود. تفاوت نام در پاسپورت‌ها («دانیال» در پاسپورت آلمانی و «محمد» در پاسپورت ایرانی) باعث شد مسئله به سطح دیپلماتیک کشیده و در نهایت با دخالت مقامات، مجوز بازی برای ایران صادر شود. داوری در ۴ بازی ملی برای ایران به میدان رفت و در هیچ کدام گلی دریافت نکرد. او عضو تیم ملی در جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل بود، اما مجال بازی به او نرسید. مهدی رحمتی، دروازه‌بان با تجربه و شماره یک وقت تیم ملی پس از دعوت داوری از تیم ملی خداحافظی کرد. این اتفاق انتقادهای زیادی را به همراه داشت. پس از جام جهانی ۲۰۱۴، دیگر نامی از او در تیم ملی دیده نشد. از باشگاه‌های مهم کارنامه او می‌توان به اینترراخت براون شوايگ و آرمنینیا بیله‌فلد و دی‌سی‌بورگ اشاره کرد. بازیکنی که هرگز نتوانست به طور کامل در فوتبال ایران جایبفتد.

استیون بیت‌آشور؛ مدافعی که پشت ترافیک خط دفاع ماند

تولد: ۱۲ بهمن ۱۳۶۵ - سن خوزه، آمریکا
تعداد بازی ملی: ۶ بازی **تعداد گل ملی:** ۰ گل

استیون یا مهرداد بیت‌آشور؛ مدافع راست خوش استایل، در دوران پوست‌اندازی تیم ملی تحت هدایت کارلوس کی‌روش، از قلب لیگ حرفه‌ای آمریکا (MLS) به فوتبال ایران معرفی شد. این ستاره متولد کالیفرنیا که سابقه پوشیدن پیراهن تیم‌های مطرحی چون سن خوزه ارث کونیکز، تورنتو و لس آنجلس اف‌سی را در کارنامه داشت، با هیاوهی بسیار و به عنوان یکی از مهره‌های کلیدی پروژه «دوتابعیتی‌های کی‌روش» به جمع یوزها ملحق شد. بیت‌آشور که به واسطه سرعت انفجاری و نفوذهای زهردارش در جناح راست همواره مورد تمجید کارشناسان قرار می‌گرفت، سرانجام در فهرست نهایی مسافران جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل قرار گرفت تا رؤیای حضور در بزرگ‌ترین آوردگاه جهانی را لمس کند. با این حال، تقدیر برای او در خاک برزیل به گونه‌ای دیگر رقم خورد؛ مهرداد در هر سه نبرد مقابل نیجریه، آرژانتین و بوسنی، از روی نیمکت نظاره‌گر تلاش هم‌تیمی‌هایش بود و فرصت عرض اندام در مستطیل سبز را پیدا نکرد. او که در مجموع ۶ بار پیراهن تیم ملی را بر تن کرد، پس از پایان جام جهانی برزیل دیگر رنگ اردوهای ملی را ندید و به شکلی آرام و بی‌صدای از رادار کادر فنی خارج شد.

دنیس درگاهی؛ سورپرایز قلعه‌نویی برای تیم ملی

تولد: ۲۰ دی ۱۳۷۵ - بن، آلمان
تعداد بازی ملی: ۰ بازی **تعداد گل ملی:** ۰ گل

دنیس اکرت اینسا یا آن‌طور که در فهرست جدید تیم ملی ثبت شده «دنیس درگاهی»؛ بمب خبری و سورپرایز ویژه امیر قلعه‌نویی برای خط حمله ایران در جام جهانی ۲۰۲۶ است. این مهاجم ۱۸۲ سانتیمتری با رزمه‌های درخشان از حضور در لالیگا با پیراهن سلتاویگو و درخشش در لیگ بلژیک، حالا با تغییر تابعیتی جنجالی، آماده‌است تا جای خالی بزرگ سردار آزمون را در پیشانی خط حمله یوزها پر کند. اکرت که برادرزاده «آناهیتا درگاهی» بازیگر سرشناس سینماست، پس از سال‌ها حضور در سطح اول فوتبال اروپا و کسب افتخار با یونیون سنت‌زیلواز، با چراغ سبز فیفا رسماً هویت ورزشی خود را به «درگاهی» تغییر داد تا در ۲۹ سالگی، رؤیای حضور در بزرگ‌ترین آوردگاه جهانی را با پیراهن ایران لمس کند. ستاره شماره ۱۰ استاندارد لیژ که سابقه یک بازی برای تیم ملی زیر ۱۹ سال آلمان را هم در کارنامه دارد، با تکیه بر سرعت بالا و قدرت تمام‌کنندگی خیره‌کننده‌اش، سورپرایز کادر فنی در مقابل بلژیک، مصر و نیوزیلند خواهد بود. باید دید این مهاجم پرورش یافته در مکتب فوتبال آلمان، می‌تواند نقش منجی جدید فوتبال ایران را ایفا کند یا خیر.

تکیه قلعه‌نویی به عصای تجربه؛ جوان‌گرایی به جام جهانی نرسید

امیر قلعه‌نویی پس از زیر نظر گرفتن عملکرد ملی‌پوشان ایران در اردوی آنتالیای طی دو هفته اخیر و بررسی و آنالیز نمایش آن‌ها در مسابقه تدارکاتی مقابل گامبیا که سه روز پیش برگزار شد، در آخرین ساعات مهلت اعلام فهرست نهایی بازیکنان برای جام جهانی ۲۰۲۶، فهرست نفرات منتخب خود را رونمایی کرد.

بر این اساس، پنج بازیکن از فهرست اولیه اردوی تیم ملی از جمع مسافران جام جهانی کنار رفتند و ۲۶ بازیکن منتخب امیر قلعه‌نویی در بزرگ‌ترین رویداد فوتبال دنیا حضور خواهند داشت.

قلعه‌نویی در تمرین روز گذشته تیم ملی که هیجان و شور و نشاط زیادی داشت، به شاگردانش عنوان کرد کار سختی برای خط زدن پنج بازیکن و انتخاب نفرات اعزامی به آمریکا دارد، اما در نهایت باید این کار را انجام می‌داد و فهرست نهایی را اعلام می‌کرد تا برای فیفا ارسال شود.

اسامی ۲۶ بازیکن تیم ملی فوتبال ایران در جام جهانی ۲۰۲۶ به شرح زیر است:

دروازه‌بان‌ها: علیرضا بیرانوند، سید پیام نیازمند، سیدحسین حسینی

مدافعان: احسان حاج‌صفی، میلاد محمدی، علی نعمتی، شجاع خلیل‌زاده، حسین کنعانی، دانیال ایبری، رامین رضاییان، صالح حمدانی

بازیکنان میانی: سامان قدوس، سعید عزت‌اللهی، محمد قربانی، روزبه چشمی، امیرمحمد رزاق‌نیا، محمد محبی، مهدی ترابی، مهدی قاضی، علیرضا جهانبخش، آریا یوسفی

مهاجمان: مهدی طارمی، امیرحسین حسین‌زاده، علی علیپور

شهریار مغالانو، دنیس درگاهی

نکته قابل توجه اینکه روزبه چشمی که پیش از این گفته می‌شد به دلیل مصدومیت جام جهانی را از دست داده در

فهرست نهایی و اعزام، نامش هست، همچنین جهانبخش که مصدوم به اردوی تیم ملی اضافه شده بود نیز راهی جام جهانی شد. جالب اینکه دانیال ایبری بدون بازی رسمی ملی به جام جهانی می‌رود.

این‌ها در حالی است که با وجود ادعاهای قبلی قلعه‌نویی، در میان عناصر تهاجمی، اثری از جوان‌ترین بازیکنان تیم ملی نیست تا هواداران فوتبال و دنبال‌کنندگان جدی تیم ملی، از این تصمیم امیر قلعه‌نویی متعجب و شگفت‌زده شوند.

بر اساس فهرست امیر قلعه‌نویی، امیرحسین محمودی و کسری طاهری نوزده ساله از لیست نهایی تیم ملی خط خوردند تا به این ترتیب شگفتی بزرگ فهرست نهایی با کنار رفتن این دو بازیکن که عملکرد درخشانی در دو اردوی اخیر و بازی‌های

درون تیمی و دوستانه داشتند، رقم بخورد.

این در حالی است که محمد خلیفه دیگر بازیکن جوان فهرست تیم ملی که در ۲۱ سالگی به اردو دعوت شده بود هم خط خورد تا امیر قلعه‌نویی عملاً جوان‌ترین بازیکنان فهرست خود را حذف کند و با لیستی متفاوت که متوسط سنی بالای ۳۰ سال دارد، پا به رقابت‌های جام جهانی بگذارد.

در همین حال امید نوافکن که از او به عنوان هافبک موردعلاقه امیر قلعه‌نویی نام برده می‌شد نیز به همراه هادی حبیبی‌نژاد از فهرست کنار رفتند تا همه منتظر داستان صدور روادید و احتمالاً فراخوان بازیکنان جدید باشند.

در فهرست نهایی تیم ملی نام ۱۷ بازیکن لیگ برتری و ۹ لژیونر دیده می‌شود؛ به نوعی تمام لژیونرها و حتی شهریار مغالانو که بعد به اردو اضافه شد، در فهرست قرار گرفته‌اند.

تراکتور و پرسپولیس هر کدام با چهار بازیکن، بیشترین سهمیه را در فهرست نهایی به خود اختصاص داده‌اند و پس از آن استقلال و سپاهان هر کدام دو نماینده، فولاد خوزستان دو نفر و ملوان انزلی یک بازیکن در این جمع دارند.

همگام با جام جهانی

آنچلوتی: آینده برزیل روشن است

تیم ملی فوتبال برزیل با هدایت کارلو آنچلوتی یکی از مدعیان اصلی کسب عنوان قهرمانی در جام جهانی ۲۰۲۶ است. برزیل که خود را برای این رقابت‌ها آماده می‌کند در دیداری دوستانه به مصاف پاناما رفت.

شاگردان آنچلوتی در این بازی دوستانه جشنواره گل به راه انداختند و حریف خود را با نتیجه ۶ بر ۲ شکست دادند.

وینیسوسوس، کاسمیرو، رایان، پاکتا، ایگور تیآگو و دنیلو گلزنان برزیل در این بازی بودند.

کارلو آنچلوتی، سرمربی برزیل پس از این دیدار گفت: «آینده تیم ملی برزیل روشن است و به همین دلیل قراردادم را تمدید کردم. برزیل که در جام جهانی با تیم‌های مراکش، هایتی و اسکاتلند هم‌گروه است در آخرین بازی دوستانه خود به مصاف مصر یکی از حریفان ایران در جام جهانی خواهد رفت.

